

Jak pogodzić przewagę religii z racjonalnymi poglądami osoby niewierzącej?

Autor tekstu: **Ryszard Parosa**

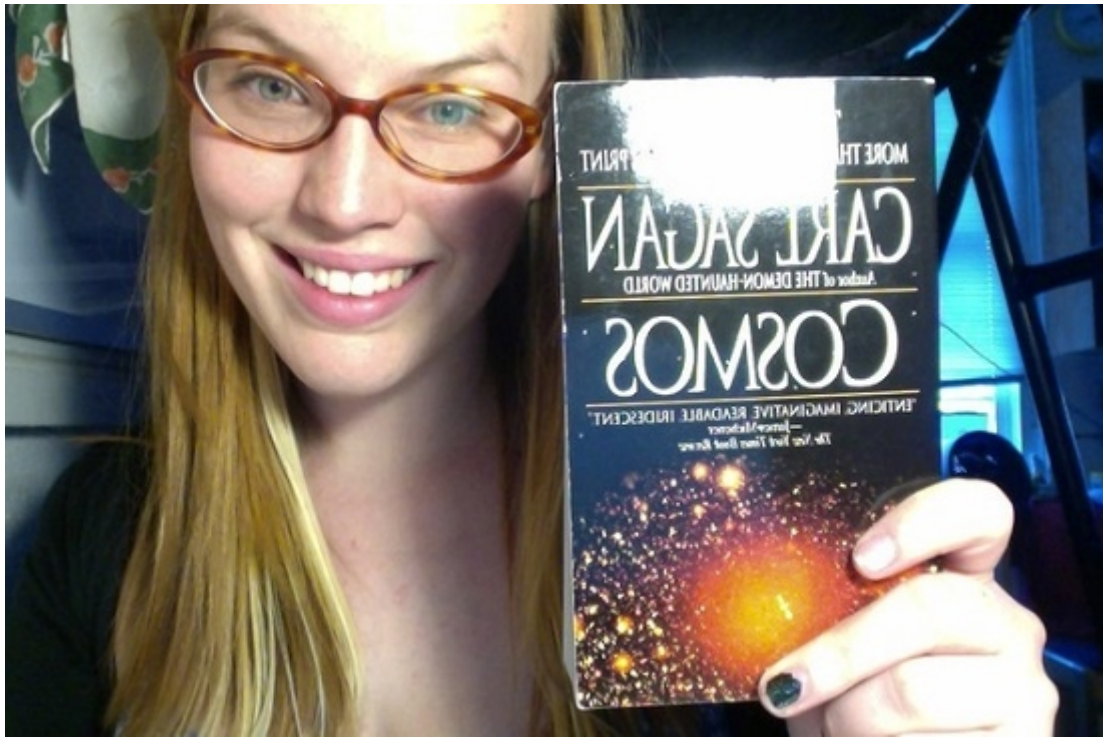
Świat agnostyka cz. 5: Dylemat sceptyka

Nasuwa się pytanie, dlaczego w trakcie rozwoju ludzkości, od najbardziej prymitywnych struktur po rozwinięte cywilizacje, tak ważną rolę odgrywały religie. Intuicyjną odpowiedzią jest integracyjny wpływ religii na grupy ludzi, począwszy od małych plemion i skończywszy na dużych organizmach państwowych. Ludzie zgrupowani wokół idei religijnych mogli tworzyć silniejsze struktury, które lepiej opierały się agresji zewnętrznej i same też mogły skutecznie rozszerzać swoje obszary życiowe.

W małych grupach łowieckich, potem w plemionach i większych strukturach tworzyły się coraz bardziej złożone wierzenia quasi- religijne, pojawiali się przywódcy religijni (szamani, czarownicy, duchowni, imamowie, księża itp.), którzy zwykle bardzo skutecznie oddziaływali na nawet duże grupy ludzi, często przejmując wręcz bezpośrednią władzę nad ludźmi. Ten proces jest widoczny także dzisiaj — papież ma bezwzględną władzę w Watykanie i jest przełożonym wszystkich duchownych kościoła rzymsko-katolickiego. Podobnie przywódcy muzułmańscy mają olbrzymie oddziaływanie na całe państwa, narody i duże grupy ludności rozproszonej także w krajach niemuzułmańskich.

Poza bardzo nielicznymi przypadkami, praktycznie we wszystkich krajach świata przywódcy religijni rządzą bezpośrednio lub mają bardzo duży wpływ na struktury władzy. Takim skrajnym przypadkiem braku wpływu religii na państwo jest Korea Północna, w której w miejsce religii wprowadzono kult wodza stosując zresztą podobne do religijnych sposoby bardzo intensywnej indoktrynacji. Przykład ten pokazuje przy tym, jak niebezpieczne są skutki takiej indoktrynacji — mogą wręcz doprowadzić do samouniżenia narodu poprzez doprowadzenie do wyniszczającej wojny.

Ten znany i praktycznie niemożliwy do szybkiego usunięcia przemożny wpływ religii (w tym przede wszystkim silnych organizacji religijnych) na życie całych narodów nie może być lekceważony. Ludzie o racjonalnym sposobie myślenia, w tym przede wszystkim agnostycy i ateści nie powinni walczyć w religię. Taka walka, niezależnie od jej formy, będzie nieskuteczna. Raczej miejsce i zadanie dla racjonalistów jest związane z naciskiem na edukację nieskażoną doktrynami religijnymi, dbanie w ramach możliwości o utrzymanie świeckiego charakteru państwa, aktywne działania polegające na popularyzacji poglądów i osiągnięć naukowych.

Ważną rolę odegrać mogą różnego rodzaju organizacje świeckie, grupujące ludzi o poglądach racjonalistycznych, różniących się poglądami, ale otwartymi na różnorodne, w tym zupełnie nowe systemy filozoficzne. Takie organizacje mogą być świetnym forum wymiany poglądów a także mogą odgrywać istotną rolę edukacyjną.

Agnostyk może (i chyba powinien) aktywnie wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji, w tym przede wszystkim internet, radio, telewizję. Dyskusje światopoglądowe na forach internetowych są formą nie wymagającą dużych nakładów finansowych i jednocześnie mogącą mieć szeroki zakres oddziaływania.

Inne możliwe formy „znalezienia” się agnostyka w zdominowanym religiami środowisku to aktywny udział w spotkaniach, prelekcjach i dyskusjach — korzystnie z udziałem np. przedstawicieli nauki i także księży. Taka konfrontacja różnych poglądów, nawet jeśli w jej trakcie górną będą zwolennicy religii, skutecznie zmusza do zastanowienia, zmusza do refleksji i „zasiewa” ziarna wątpliwości.

Myślę, że łatwo będzie znaleźć także szereg innych pól aktywności racjonalistów, skutecznych w oddziaływaniu na otoczenie i jednocześnie pozwalających samorealizować się ludziom pozbawionym „daru wiary”, ludziom mającym odruch refleksji, myślenia kategoriami naukowymi i odpornymi na prymitywną indoktrynację. Szczęśliwie w odróżnieniu od wielowiekowej dominacji religii w nauczaniu i komunikacji między ludźmi, szczególnie w średniowieczu, — obecnie nawet w zdominowanej przez Kościół katolicki Polsce — istnieją obszary w których agnostycy, ateści i inni ludzie nie ulegający bezkrytycznie doktrynom religijnym mogą znaleźć swoje miejsce i efektywnie realizować swoje ideały oraz propagować swoje poglądy.

Ryszard Parosa

Doktor inżynier. Absolwent Politechniki Wrocławskiej (1972).
Twórca technologii unieszkodliwiania azbestu (Microwave Thermal Treatment). Przewodniczący rady nadzorczej spółki Aton High Technology z Wrocławia.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 15-03-2014)

Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9605>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl